

Utsatt för brott

andra upplagan

Anne-Lie Vainik

illustrationer: Tom Falk

”Utsatt för brott?” (andra upplagan) är tänkt att på ett lättförståeligt sätt ge en sammanfattad bild av den straffrättsliga processen ur den brottsutsattes perspektiv. Skriften används som stöd i arbetet med barn och ungdomar som utsatts för brott och kan med fördel läsas tillsammans med en vuxen.

Utgivare: www.stockholm.se/stodcentrum 2009

Layout: Migra Grafiska AB

Illustrationer: Tom Falk

Tryck: Tryckeri Federativ, Stockholm 2009

Förord

Det här häftet är skrivet till dig som är ung och som har haft oturen att bli utsatt för brott. Oro och frågor kan snurra runt i huvudet efter en sådan händelse. Det är till exempel vanligt att gå och fundera på om man ska göra en polisanmälan och vad som kan hända då. Blir du sedan kallad till polisförhör kan du få frågor som gör dig förvirrad. Hur var det? Slog gärningsmannen med höger eller vänster hand? Detaljer som du kanske tycker är ganska oviktiga men som för polisen, åklagaren och domstolen är mycket viktiga.

I den bästa av världar slipper vi att bli utsatta för något brott, men om olyckan varit framme kan det vara bra att veta något om vad du har att vänta dig av alla inblandade myndigheter, varför dom gör som dom gör och i vilken ordning allt sker. Efter att du läst det här häftet kommer du att känna dig säkrare inför ett förhör hos polisen eller en huvudförhandling i domstol.

Innehåll

Förord	I
1. Utsatt för brott	4
2. Vad ska du göra om detta händer dig?	6
3. Brotts och straff	8
4. Från polisanmälan till huvudförhandling	12
5. Vad är medling?	19
6. Förhandlingen från början till slut	21
7. Påföljd – straff	30
Polisanmälan	32
Kallelse till huvudförhandling	33
Ordlista	35

I. Utsatt för brott

Om någon behandlat dig illa genom att göra något mot dig som räknas som ett brott, till exempel slagit dig (misshandel), hotat dig (olaga hot), stulit något från dig (stöld), mobbat dig (ofredande) eller kanske både slagit, hotat och tagit något från dig (rån) så är det viktigt att du berättar det för dina föräldrar, eller någon annan vuxen du har förtroende för, och att det görs en polisanmälan.

Ja, det är det. För det första är det förbjudet att kränka, misshandla, hota och råna andra människor. För det andra är det större chans att den eller de som utsätter dig slutar med det om de blir polisanmälda och därmed upptäckta. Detta gäller även om den som utsätter dig för hot eller övergrepp står dig nära. Desto förr personen blir anmäld och upptäckt desto fortare kan den obehagliga situationen få ett slut.

Rån eller lån?

Om du lånar ut din jacka eller mobiltelefon till någon vill du antagligen kunna göra det med vetskapen om att du efter en tid får tillbaka det du lånat ut. Det händer tyvärr att barn och ungdomar blir av med sina saker genom att personer som uppträder hotfullt ber att få ”låna” till exempel en jacka. Den som lånar ut vet att ordet ”lån” i många fall betyder att jackan aldrig kommer att återlämnas och den som ”lånar” tycker att jackan nu tillhör honom eller henne. De personer som genom dolda hot ”lånar” andras saker begår ett brott men det är mycket svårt att bevisa. Lånet ses inte som stöld eller ett rån eftersom den som lånat ut sina saker gjort det ”frivilligt”. Men det kan bli fråga om andra brottstyper som exempelvis bedrägeri eller olaga tvång.

Ett lån är en frivillig överenskommelse där två personer kommer överens om hur länge lånet ska gälla och när saken som lånats ut ska lämnas tillbaka. Inget annat!

Tjänster och gentjänster – påhittade skulder

Ibland försöker personer tjäna pengar på att genom våld och hot om våld tvinga någon att stjäla saker eller pengar åt dem. Det händer även att ungdomar hamnar i en ”låtsasskuld” genom att ett gäng tvingar eller övertalar en person att vara med när gänget begår ett brott. En bil förstörs eller en moped blir stulen. Den som blivit medtvingad är kanske inte så aktiv men har varit med under hela händelsen. Med hot om polisanmälan kräver gänget senare ”böter” av den medtvingade personen. ”Böterna” stiger efter varje gång och kan också handla om att stjäla något eller att slå någon som gänget är osams med.

De som utsätter den tvingade personen begår med detta beteende mycket allvarliga brott som vuxna behöver få reda på så snart som möjligt.

Hot via Internet och mobiltelefon

Internet är fantastiskt på många sätt och vis. Nära till kompisarna, de senaste nyheterna inom musik, mode och allt annat som kan vara intressant. Och allt som oftast används nätet med alla sin chatsidor till positiva saker. Likadant är det med mobiltelefonen. Men precis som på

stan eller i skolan så finns det personer som vill utnyttja området till att hota och trakassera andra. Sådana handlingar är inte mindre brottsliga för att de görs via Internet eller via mobiltelefon.

Om du skulle bli utsatt för den sortens hot är det väldigt viktigt att du sparar alla SMS och meddelanden från Internet så att polisen kan få dem vid en polisanmälan som bevis. Detta gäller även om en vuxen och för dig okänd person tar kontakt med dig via Internet och vill att ni ska träffas eller att du ska göra något du inte vill.

Att fotografera dig med mobilen och lägga ut bilderna på Internet är olagligt om personen som fotograferat dig inte har fått din tillåtelse. Att lägga ut bilder eller information för att med flit skada eller sprida rykten om dig är ett brott och kallas för förtal.

2. Vad ska du göra om detta händer dig?

Be om hjälp av någon vuxen hemma eller i skolan som du har förtroende för. Det kan kännas pinsamt och obehagligt att berätta att man är eller har blivit utsatt av någon. Vanliga skäl till att inte berätta är rädsla för att gärningspersonen ska hämnas, du har kanske lärt dig att det är fullt att tjalla, eller du var kanske själv med och gjorde något dumt i början och tänker att ingen skulle lita på dig om du försöker berätta att du är utsatt.

Vuxna ska hjälpa dig att reda ut saker och ting och se till att rätt saker görs så att du inte ska behöva vara utsatt mer.

Rädsla och stöd

Om man utsatts för brott, speciellt brott med hot och våldsinslag, kan man må mycket dåligt en tid efteråt. Det kan visa sig genom att man blir mörkrädd, aggressiv, inte vågar åka någonstans själv utan sällskap och har hemska mardrömmar. Att vilja byta skola därför att den eller de som gjort en illa går i samma skola, är inte ovanligt. Rädsla och kränkta människor kan också gå och fundera på att hämnas.

Att känna så efter att man har blivit utsatt för ett brott är ett tillstånd som man inte självklart kommer över på egen hand. Därför har Stockholms stad i samarbete med Polismyndigheten i Stockholms län ett antal Stödcentrum för unga brottsoffer som jobbar med att hjälpa unga att bli av med sina rädslor efter att ha blivit utsatta för brott. På Stödcentrum får brottsutsatta barn och ungdomar en möjlighet att ställa frågor och prata om känslor. Stödcentrum kan på olika sätt förbereda ungdomar inför en kommande **huvudförhandling** och har stödpersoner som kan följa med om man önskar det. **Vittnen** till brottsliga händelser kan också få stöd och information på Stödcentrum.

Polisanmäla eller inte?

Om du blivit utsatt för ett brott kanske du tvekar att gå till polisen och göra en anmälan. Tvekan kan bero på att du är rädd för den som utsatt dig. Det kan också hända att du är orolig för det som kommer att hända om du anmäler.

Tänk om han eller hon hamnar i fängelse? Om han eller hon hämnas? Och när tiden går kanske du börjar fundera över om det är värt besväret. Det var kanske inte så farligt? Eller?

Du måste inte göra en polisanmälan själv och du behöver inte heller stå som anmälare. Det kan någon av dina föräldrar göra eller någon annan som sett vad som hänt eller hört dig berätta. En polisanmälan be-

höver inte heller gälla något som hänt precis nyligen. Men för att polis och åklagare ska ha så bra möjligheter som möjligt att hitta gärningspersonen och samla bevis mot honom är det bäst att göra polisanmälan så nära inpå brottstillfället som möjligt.

Om gärningspersonen är under 15 år

En person som inte fyllt 15 år är inte straffmyndig. Det betyder att han eller hon inte kan dömas till något straff och självklart kan det inte heller bli fråga om någon [huvudförhandling](#) i domstol. En polisanmälan mot en minderårig person leder oftast till att han eller hon bli kallad till socialtjänsten tillsammans med sina föräldrar. Men det kan också leda till ett polisförhör eller en brottsutredning.

Hot om hämnd – övergrepp i rättssak

Om den person som utsatt dig för brott har hotat med våld eller hämnd om du gör en polisanmälan begår han eller hon ytterligare ett mycket allvarligt brott. Detta kallas för övergrepp i rättssak. Om en gärningsperson blir dömd för exempelvis misshandel och det dessutom går att bevisa att denne har gjort sig skyldig till övergrepp i rättssak kan det leda till att ett strängare straff döms ut för att han eller hon har hotat dig.

Detsamma gäller om en person som ska vittna vid ett polisförhör eller under en huvudförhandling blir hotad.

3. Brott och straff

För att något ska ses som ett brott måste det finnas en lag som säger att just det en person gör är brottsligt. Det är grunden i hela vårt rättssystem. I Sverige är det Riksdagen, där alla folkvalda politiker arbetar, som bestämmer vilka lagar vi ska ha. Alltså är det i slutänden alla som fått rösta (de som fyllt 18 år och är svenska medborgare) som bestämmer vad som ska ses som ett brott.

Vilket straff och hur ”strängt” det blir för gärningspersonen beror på hur allvarligt samhället tycker att brottet är. Det finns ett lägsta straff och ett högsta straff för varje brott, och ett brott kan ses som mindre allvarligt (ringa) och väldigt allvarligt (grovt).

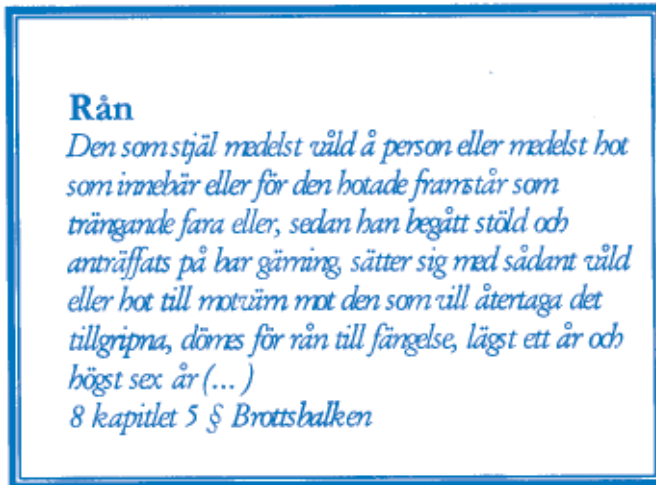

Lagar

Våra lagar finns bland annat nedskrivna i en blå bok som kallas Lagboken. Lagarna är till för att vi ska behandla varandra på ett bra sätt och se till att de personer som av någon anledning inte är schyssta och inte följer reglerna, ska kunna stoppas och bli hjälpta så att de slutar begå brott.

Lagboken är uppdelad i flera olika områden och precis som en vanlig bok är den uppdelad i olika kapitel. Ett av kapitlen som finns i lagboken kallas **Brottsbalken**. Där finns beskrivet vad som är ett brott och vilket straff som domstolen kan döma ut för brottet. Varje kapitel är också indelat i numrerade **paragrafer**.

Exempel:

Exempel på olika rubriker i Brottsbalken

Här kan du se några rubriker ifrån brottsbalken. De brott som redovisas här är de som vi vet är vanligast när barn och ungdomar blir utsatta för brott på så kallad allmän plats¹. De brott som är vanligast att ungdomar begår finns också här.

Brott mot liv och hälsa

- misshandel

Brott mot frihet och frid

- olaga hot
- ofredande
- olaga frihetsberövande

Stöld, rån och andra tillgreppsbrott

- snatteri
- stöld
- rån

1. Exempel på allmän plats är ute på stan, utanför hemmet. Kan också vara i skolan och på skolgården.

Sexualbrott

- sexuellt ofredande

Skadegörelsebrott

- klotter, krossa fönsterrutor med mera.

Speciallagar

Speciallagar kallas vissa lagar inom **straffrätten** som inte finns med i Brottsbalken. Exempel på dessa är bland andra:

Narkotikastrafflagen som säger att det är förbjudet att både använda, bära med sig, sälja och tillverka narkotika.

Knivförbudslagen som säger att det är förbjudet att använda och att bära med sig kniv på allmän plats (om man inte är snickare och arbetar just på den aktuella platsen).

Trafikbrottslagen som säger att det är förbjudet att köra bil innan man är 18 år om man inte övningskör med en vuxen och har ett speciellt tillstånd från Vägverket.

Försvar – nödvärn och nödhandling

Om du blir utsatt för brott har du rätt att försvara dig. Grundregeln är att kraften i ditt försvar ska motsvara hotet och kraften i det som du blir utsatt för och det får inte vara fråga om hämnd från din sida. Detta kallas nödvärn och det är domstolen som i efterskott bestämmer hur kraftfullt försvar som var rimligt.

I vissa fall kan man bli tvungen att bryta mot en lag för att rädda någon annan, sig själv eller någons ägodelar. Detta kallas att begå en nödhandling och ett exempel på det kan vara att stjäla en båt för att rädda någon som håller på att drunkna.

4. Från polisanmälan till huvudförhandling

Att göra en polisanmälan

När du gör en anmälan gör du det på en polisstation eller bara ringer dit. Vissa brott kan du även anmäla via polisens hemsida. Ibland händer det att polisen kan **gripa** gärningspersonen direkt på bar gärning. I så fall gör du anmälan på brottsplatsen. När du anmäler får du berätta exakt vad du varit med om och vad som hänt och vem den misstänkte gärningspersonen är eller hur han eller hon ser ut. Du får lämna ett så kallat **signalement** på den som du anmäler och detta är mycket viktigt eftersom det hjälper polisen att identifiera gärningspersonen.

Du får också berätta om det fanns något vittne i närheten som kan hjälpa till att **styrka** din berättelse. Ett exempel på hur en polisanmälan kan se ut finner du på sidan 32. Efter att du gjort din anmälan kontaktar polisen en åklagare som i vissa fall anhåller gärningspersonen, särskilt vid grova brott. Detta gäller om den misstänkte har fyllt 15 år.

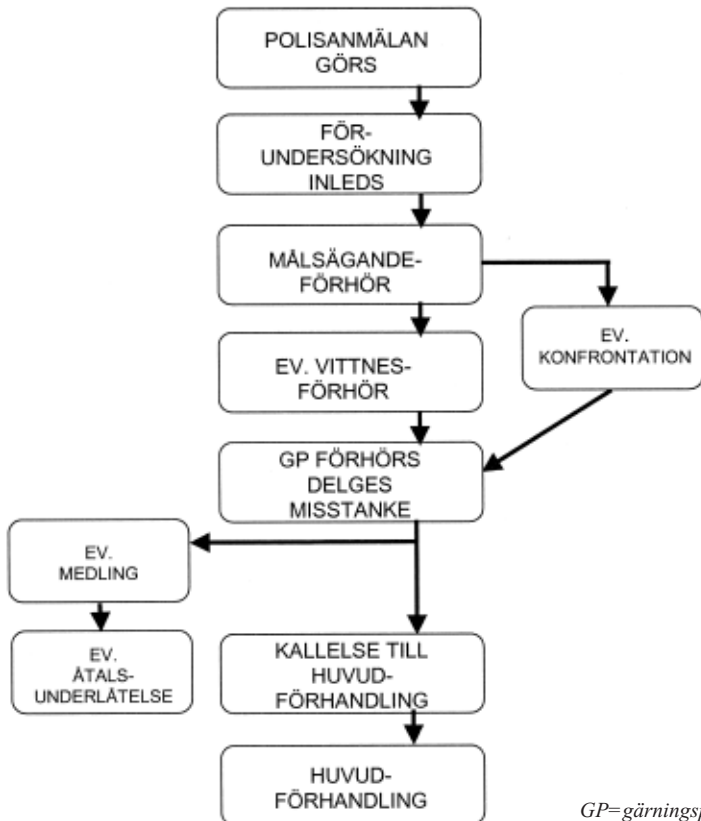
Skador – rättsintyg

Om den som utsatt för ett brott har skadat dig fysiskt ska du så snabbt som möjligt visa skadorna för en läkare som då kan skriva ett så kallat rättsintyg. Läkaren gör en undersökning av dina skador och be-

skriver hur sannolikt det är att du har fått dessa genom den brottsliga händelsen. Intyget kan sedan användas av åklagaren som bevis.

Det viktiga vittnet

Det kan finnas ett eller fler vittnen till det som har hänt. Att vara ett vittne kan, precis som för den som blivit utsatt för brottet, kännas lite skrämmande. Vittnen kan förhöras hos polisen och kan också bli kallade att medverka vid huvudförhandlingen. Att vittna är en väldigt viktig uppgift eftersom det som vittnet berättar kan göra att åklagarens möjligheter att väcka åtal blir större. Det hjälper också domstolen att döma rätt.

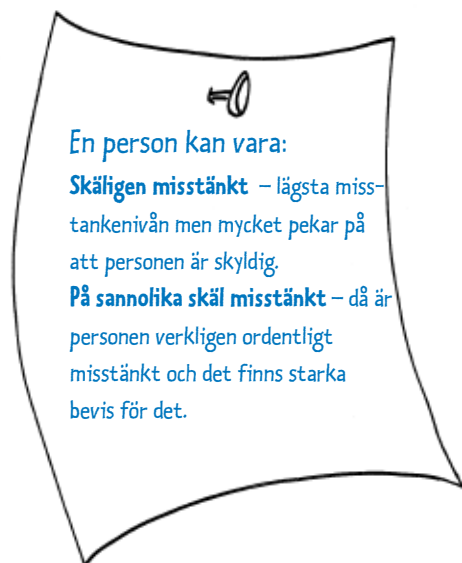

Efterlyst

Om polisen inte kunnat gripa gärningspersonen direkt på brottsplatsen kan åklagaren anhålla honom eller henne i sin frånvaro. Då efterlyser man den misstänkte och polisen letar aktivt efter honom eller henne.

Konfrontation

Om den misstänkte gärningspersonen inte är känd och polisen bara har misstankar om vem det kan vara kan du få vara med om en **konfrontation**. Det betyder att du kommer att få titta på bilder och/eller film hos polisen och försöka peka ut den misstänkte.

Den misstänkte kan bli –

• Gripes av polisen

Att gripa någon betyder att konkret ta fast en person. I de allra flesta fallen är det polisen som griper den misstänkte brottslingen, men alla får gripa en misstänkt brottsling på bar gärning vid brott som kan leda till fängelse, till exempel rån, misshandel och stöld.

När någon annan än polisen griper en person, kallas det för **envarsgripande** och det måste ske på ett sådant sätt att ingen kommer till skada. Den misstänkte måste så snart som möjligt överlämnas till polisen. Tänk på att envarsgripande kan vara farligt. Gärningspersonen kan vara våldsam. Kontakta i första hand polisen. Du kan alltid vara till nytta som vittne till händelsen.

• Anhållen av åklagaren

Det är åklagaren som bestämmer om den misstänkte ska **anhållas** – låsas in – eller inte. Åklagaren anhåller den misstänkte om det är meningen att begära honom eller henne **häktad** eller om det är nödvändigt för att kunna utreda brottet.

Ett anhållande får inte vara längre tid än det är nödvändigt. Huvudregeln är att åklagaren redan samma dag, eller senast den tredje dagen efter anhållandet måste bestämma sig för om den anhållne ska släppas eller bli häktad.

• Häktad av domstolen

Det är domstolen som bestämmer om en person ska häktas. Beslutet fattas efter en **häktningsförhandling**. Till denna kallas en åklagare, den anhållne och den anhållnes advokat. För att någon ska häktas krävs det att den misstänkte på **sannolika skäl** är misstänkt för ett brott som kan medföra fängelse i ett år eller mer och att domstolen anser att det finns risk för:

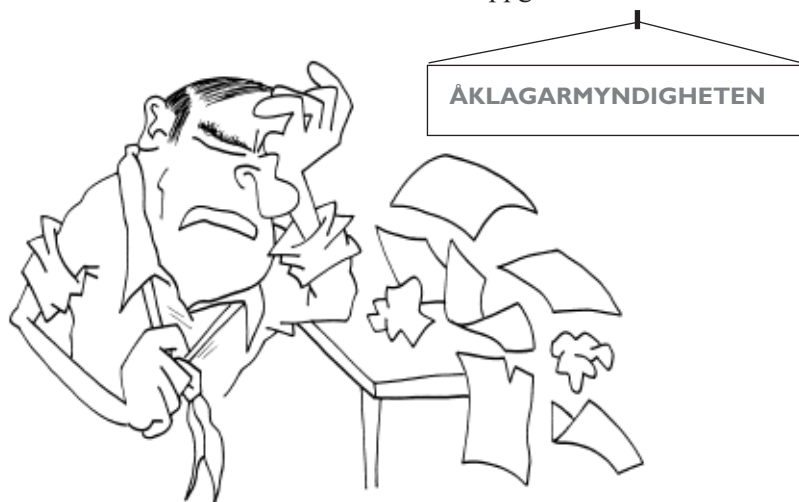
- fortsatt brottslighet
- förstörande av bevis eller annat försvårande av utredningen
- att den misstänkte håller sig undan och inte kommer till huvudförhandlingen

Om domstolen bedömer att brottet kommer att ge ett lägre straff än ett års fängelse, kan den misstänkte släppas på fri fot tills huvudförhandlingen.

När läggs ett ärende ner?

Om gärningspersonen inte går att identifiera, om bevisen mot honom eller henne inte räcker till eller om du inte är 100 procent säker när du

ska peka ut honom eller henne går det inte att driva ärendet vidare. Ett annat skäl kan också vara att vittnen ändrar sina uppgifter.

Målsägandeförhör hos polisen

Från och med nu kallas du som utsatts för brott för målsägande och den som begått brottet för misstänkt gärningsperson.

En tid efter att polisen har fått din anmälan och det bestämts att det ska göras en **brotsutredning/förundersökning** kommer du att kallas till något som heter målsägandeförhör. Detta förhör sker hos polisen och leds av en polis som oftast är en **kriminalinspektör**. Målsägandeförhöret är ett noggrant förhör och en komplettering till polisanmälan. Självklart får du ha med dig dina föräldrar om du vill.

Förhör med den misstänkte gärningspersonen

Polisen förhör sedan den misstänkte. Om förundersökningen, alla förhör med vittnen och målsäganden och annan bevisning, leder fram till att den misstänkte gärningspersonen är skäligen misstänkt för brott är det under detta förhör som den misstänkte får reda på att han eller hon är misstänkt. Man kallar detta för att den misstänkte delges misstanke. Vid polisförhöret med den misstänkte är dennes föräldrar och oftast en socialsekreterare med.

Målsägandebitråde

Du har i vissa fall rätt till ett **målsägandebitråde**, särskilt vid våldsbrott. Målsägandebiträdet är en jurist som hjälper dig bland annat med frågor om vilka möjligheter till **skadestånd** du har och som bevakar dina intressen under förhandlingen. Det är tingsrätten, det vill säga domstolen som utser målsägandebiträdet.

Stödperson

Förutom dina föräldrar har du också rätt att ha en **stödperson** under ärendets gång. En sådan kan du till exempel få genom Stödcentrum för unga brottsoffer. Han eller hon kan som sagts tidigare förbereda dig inför och följa med dig till huvudförhandlingen som ett stöd. Din stödperson får inte uttala sig under förhandlingen men det kan kännas skönt att ha en trygg person med sig när allt känns ovanligt och jobbigt.

Gärningsbeskrivning

Åklagaren skriver en liten kort berättelse, en **gärningsbeskrivning** till domstolen. Den beskriver vad som har hänt och vilka som är inblandade. När alla intyg och vittnesförhör är klara bestäms ett datum för huvudförhandling.

Kallelse

När ett datum för förhandlingen är bestämt får du en **kallelse** i din brevlåda som talar om att du måste komma till tingsrätten för förhandling. I brevet står det att du är kallad **vid vite**. Det betyder att du blir tvungen att betala **böter** om du inte dyker upp. Ett exempel på hur en kallelse till en huvudförhandling kan se ut finner du på sidan 33.

Det är mycket viktigt att du går till förhandlingen eftersom din frånvaro med största sannolikhet betyder att ärendet läggs ned och att den

misstänkte går fri. Var också beredd på att förhandlingen kan skjutas upp om den misstänkte gärningspersonen inte dyker upp.

Hur lång tid tar det?

Är den misstänkte häktad har alla som arbetar med ditt fall 14 dagar på sig att bli klara med alla eventuella läkarintyg och vittnesförhör. Det finns en regel som säger att ungdomsbrott ska tas om hand så fort som möjligt. Om det gäller ett brott som kan ge fängelse ska det normalt inte ta längre tid än sex veckor från det att den misstänkte fått veta av polisen att han eller hon är misstänkt för brottet till att åklagaren är klar med förundersökningen. Vid särskilt krångliga ärenden där det till exempel är många vittnen som ska förhöras av polisen, eller om medling ska ske, kan det ta mycket längre tid än så. Tanken är att det i normalfallen inte ska ta längre tid än åtta veckor från polisanmälan till huvudförhandling.

Åtalsunderlåtelse

Är gärningspersonen 15–18 år, det vill säga fram till och med den dagen då han eller hon fyller 18 år, och det är första gången han eller hon blivit misstänkt för brott, kan åklagaren välja att inte väcka åtal

utan i stället ge [åtalsunderlåtelse](#). Det medför att det inte blir någon huvudförhandling. Gärningspersonen kallas till åklagaren för samtal och ibland har socialtjänsten ordnat med någon form av insats, till exempel en kontaktperson. Förutsättningen för åtalsunderlåtelse är att den unge gärningspersonen erkänner sig skyldig till brottet och att det inte är fråga om ett allvarligt brott, till exempel rån, eller att han eller hon har begått brott tidigare. Att en medling har genomförts mellan gärningsperson och brottsutsatt och/eller att gärningspersonen är positiv till att medla har också betydelse för åklagarens beslut. Åtalsunderlåtelse registreras i [belastningsregistret](#) och blir kvar där i tre år.

5. Vad är medling?

Du som blivit utsatt för ett brott kanske blir erbjuden medling. Medling är ett möte mellan dig och den person som utsatt dig för brottet. Ni träffas tillsammans med en opartisk medlare som är utbildad för just sådana möten. Att medlaren är opartisk innebär att han eller hon inte tar någons parti. Medlaren styr endast samtalet och ser till att underlätta för bästa möjliga resultat. Medling är helt frivilligt både för dig och för den som utsatt dig. Det krävs även att gärningspersonen erkänt det han eller hon har gjort, helt eller delvis.

Att medla kräver ett stort mod och uppriktighet från alla som deltar och det brukar vanligtvis kännas mycket bättre efteråt på många sätt. Båda parter blir väl förberedda inför medlingen genom att var för sig gå på ett eller flera förmöten med medlaren där man noggrant går igenom hur det kommer att gå till. Föräldrar får också närvara under förmötet och medlingen (om du vill det) men de får inte vara aktiva i samtalet.

Vad är poängen med medling?

De som utsatts för ett brott vill ofta veta varför det hände just dem eller vad de kunde ha gjort för att förhindra att det hände. Under medlingen ges tillfälle att få svar på dessa frågor. Dessutom kan det kännas skönt att berätta för gärningspersonen hur händelsen har påverkat ens liv och förklara vilka konsekvenser man fått av brottet.

Många gärningspersoner tyngs av ett dåligt samvete eftersom de känner att de gjort fel och vill be om ursäkt och gottgöra det som hänt. Under ett medlingsmöte får alltså båda parter möjlighet att tillsammans prata om det som har hänt och hur man ska förhålla sig till varandra i framtiden.

Hur går mötet till?

Under medlingsmötet går man igenom brotthändelsen. I tur och ordning berättar offer och gärningsperson om hur de upplevde händelsen. När båda är nöjda med sitt berättande går man igenom konsekvenserna av brottet på ett liknande sätt. Innan medlingsmötet är slut görs ett avtal, muntligt eller skriftligt, om hur parterna ska uppföra sig mot varandra när de ses igen. Man kan även komma överens om ersättning för saker som har gått sönder men då måste respektive vårdnadshavare vara med och underteckna ett sådant avtal.

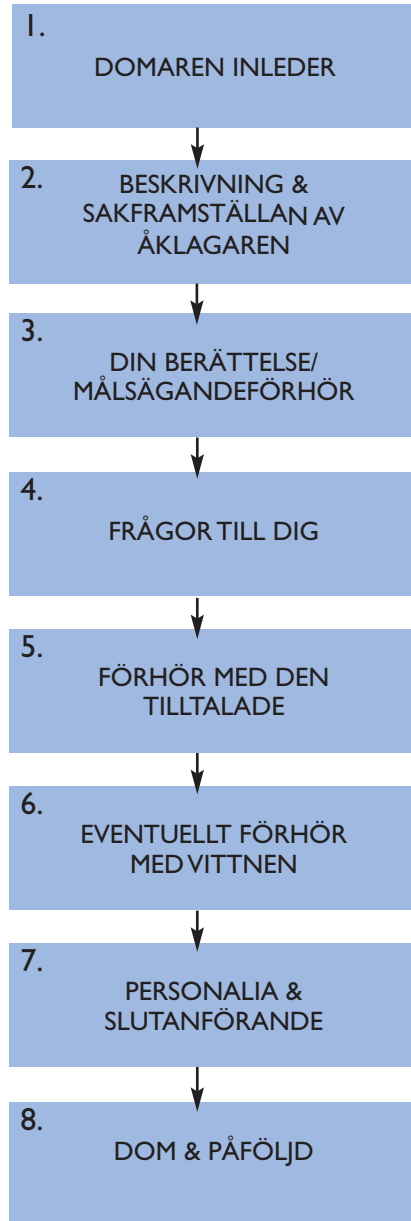

6. Förhandlingen från början till slut

Att mötas vid huvudförhandlingen

Från och med nu kallar vi den som utsatt dig för brott för den **tilltalade**, precis som man gör under en förhandling.

Om du är under 15 år och upplever att det skulle vara väldigt skrämmande att träffa den tilltalade under förhandlingen kan du be om att få göra ett **videoförhör**. Det är inte alltid domstolen godkänner att ett sådant görs. Det prövas från fall till fall. Bli det fråga om ett videoförhör betyder det att du blir filmad under ett förhör och detta spelas sedan

upp under förhandlingen och du behöver inte vara med i rättssalen.

Är du över 15 år är det väldigt ovanligt att domstolen tillåter videoförhör. Då ska brottet vara sådant att det skulle vara mycket plågsamt och kränkande för dig som brottsoffer att vara med under en förhandling.

I god tid före förhandlingen kan du ringa till domstolen och be om att den misstänkte lämnar rättssalen när du berättar din berättelse. Den tilltalade får då sitta i ett annat rum och följa förhöret via bildlänk.

Den misstänkte gärningsmannen kommer kanske att ha sina vänner och bekanta med sig och därför kan det kännas extra viktigt för dig att ha både stödperson, föräldrar och målsägandebiträde med dig. Du får ha med dig så många vänner som du vill så länge det finns **åhörarplatser** kvar i förhandlingsrummet. Om förhandlingen inte är offentlig, det vill säga sker bakom stängda dörrar, får bara ditt målsägandebiträde, din stödperson och din familj vara med dig. Samma gäller för den tilltalade.

Förhandlingsdagen

När du kommer till domstolen kan det hända att du stöter ihop med den tilltalade eftersom ni väntar på att samma **mål** ska ropas upp. Det kan kännas obehagligt och du kan tala med ditt målsägandebiträde eller **åklagaren** som kan hjälpa till att hitta något avskilt rum där du och dina föräldrar kan vänta. Det är inte så gott om utrymme i domstolarna men det går att ordna så att du slipper sitta tillsammans med den tilltalade och hans eller hennes släkt och vänner. Så småningom ropas ditt mål upp i högtalaren och det är dags att gå in i rättssalen.

Förhandlingen börjar

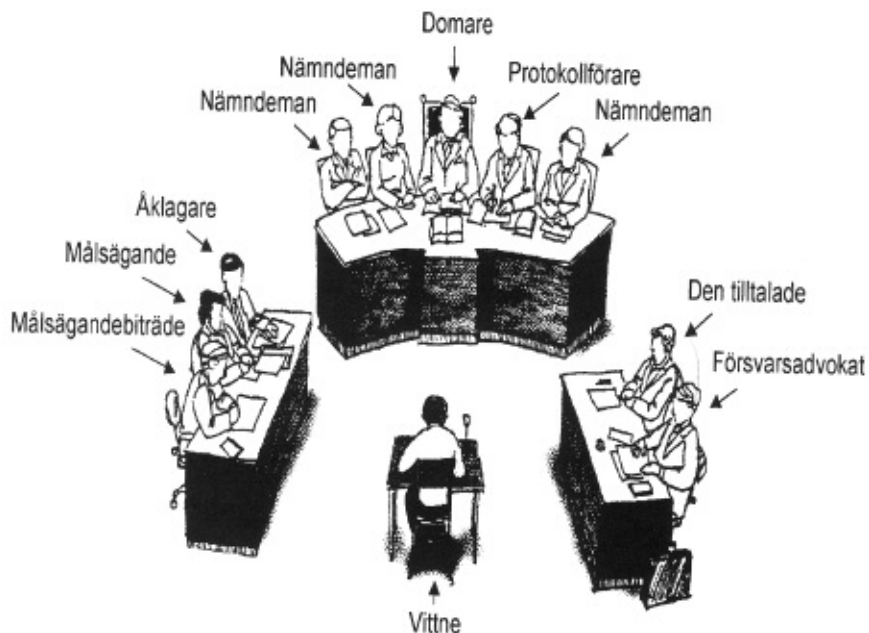
Domaren, som är rättens ordförande och den som bestämmer i förhandlingssalen, kontrollerar att alla som ska vara med är på plats. Namn, adress och telefonnummer går igenom. Efter detta får eventuella vittnen lämna rummet och själva förhandlingen kan börja.

Gärningsbeskrivning

Nu läser åklagaren upp en gärningsbeskrivning. Han eller hon beskriver då mycket kortfattat vad som hänt och vilka som anses vara inblandade. Beskrivningen avslutas med att domaren frågar om den tilltalade erkänner sig skyldig eller inte. Det är den tilltalades advokat som svarar på den frågan.

Sakframställan

Åklagaren fortsätter sedan med en **sakframställan**. Detta innebär att åklagaren fritt berättar vad som hänt och visar upp foton på eventuella skador. Åklagaren berättar också vilka vittnen som kommer att höras under förhandlingen och går igenom den bevisning som finns, till exempel **teknisk bevisning** så som trasiga kläder.

Målsägandeförhör – din berättelse

Så blir det din tur som **målsägande** att berätta om händelsen. Du får nu berätta om vad som har hänt dig och åklagaren hjälper dig också genom att ställa frågor om du glömmer något. Åklagaren kommer att använda sig av det skriftliga material som kommit fram genom alla förhör när han eller hon ställer frågor till dig eller den tilltalade. Domstolen läser inte polisförhören, så därför är det viktigt att allt kommer fram vid förhandlingen. Om du glömmer något eller är nervös kan åklagaren läsa i **förundersökningsprotokollet** och fråga dig. Målsägandeförhöret är ett stort och mycket viktigt förhör. Det kan kännas extra obehagligt när **gärningspersonen** sitter mitt emot och lyssnar. Eftersom det är viktigt att allt som du säger ska höras får du tala i mikrofon och det du sagt, och alla andras berättelser i förhandlingsrummet, blir inspelat på videoband. Allt spelas in för att rätten i efterhand ska kunna kontrollera vad som sagts.

Du kan också känna att det är onödigt att berätta historien ytterligare en gång eftersom du redan fått göra det två gånger tidigare hos polisen. Men det är väldigt viktigt för domaren och **nämndemännen** att få se och höra dig berätta för att kunna avgöra vad som är sant och inte. Målsägandeförhöret brukar vara det som känns mest obehagligt under hela huvudförhandlingen.

Förhandlingen filmas

Domarens och nämndemännens arbete är att avgöra trovärdigheten i det som sägs, det vill säga vem som talar sanning. Det är därför viktigt att de kan se alla personerna när de förhörs. Nyligen bestämdes att förhör i tingsrätten ska videofilmas. Anledningen till detta är att filminspelningen kan komma att användas om målet **överprövas** i hovrätten. Förhören och vittnesmålen från tingsrättsförhandlingen kan då i stället ses av hovrättens deltagare på videofilmen och samtliga inblandade parter behöver inte kallas till en sådan prövning. Den tilltalade kallas dock som regel.

Du får ta paus

Det kan vara plågsamt och jobbigt att sitta med den tilltalade framför sig och tala om det som hänt. Ibland kan det till och med kännas som om du blir tvungen att uppleva hela händelsen en gång till. Om det blir väldigt jobbigt för dig så är det aldrig några problem att få ta en paus. Domaren har förståelse och lämnar utrymme för paus om du tycker att du behöver det. Om din berättelse skiljer sig från det som står skrivet i protokollet från polisförhöret eller om du säger fel är det ingen fara. Åklagaren ställer bara en extra fråga som du får svara på.

Det kan vara bra att veta att du blir utfrågad av en person i taget och att det inte är som i amerikanska TV-serier där åklagaren och försvaret avbryter varandra med protester som domaren ska godkänna eller inte godkänna. Så är det alltså inte i Sverige utan allt går väldigt lugnt och metodiskt till.

Du svarar på frågor

Nu kommer du att få svara på frågor, först från åklagaren och sedan eventuellt från målsägandebiträdet. Sedan ställer den tilltalades advokat frågor till dig. Det är mycket viktigt att du svarar tydligt på alla frågor som ställs till dig. När den tilltalades advokat ställer frågor till dig kan du kanske känna dig lite extra nervös eftersom han eller hon ibland kommer att uppehålla sig vid saker som kan upplevas som små detaljer. Som till exempel hur långt bort den tilltalade stod innan han började slåss eller vilken hand han slog med. Det är väldigt viktigt att du svarar som du minns det eller säger att du inte minns om du inte gör det.

När förhöret är klart får du lämna din plats och gå och sätta dig på åhörarplats. Åklagaren vill helst att du sitter kvar eftersom det under förhöret med den tilltalade kan dyka upp nya frågor som du som målsägande behöver svara på.

Förhör med den tilltalade

Nu är det den tilltalades tur att förhöras och det sker i praktiken på samma sätt som med dig. Den tilltalade får också börja med att berätta fritt och sedan ställs det frågor från åklagare och eventuellt ditt målsägandebiträde.

Vid båda förhören kan det hända att domaren vill ställa några extra frågor.

Vittnesförhör

Eventuella vittnen kallas nu in till förhör. Alla vittnen som fyllt 15 år måste avlägga **vittnesed**, som görs genom att säga efter domaren. Efter detta frågar domaren om vittnet har förstått att han eller hon talar under **straffansvar** och vad det betyder. Vittnena är de enda som avlägger ed under en förhandling. Vittnet får också frågor av åklagaren, målsägande-biträdet och försvaret.

En person som är under 15 år kan bli kallad som vittne. Det är domstolen som avgör om det är lämpligt från fall till fall. Ett vittne under 15 år behöver inte avlägga vittneseden.

Personalia och slutanförande – slutplädering

Efter förhören går domaren igenom något som kallas **personalia**. Det betyder att domstolen skaffar sig information om den tilltalades situation. Då tas upp om han eller hon har kontakt med socialtjänsten sedan

tidigare, tidigare domar och om denne har någon inkomst. Detta görs för att rätten skaffar sig underlag för att ge den åtalade en lämplig påföljd. Åklagaren gör sedan ett så kallat slutanförande – slutplädering, där han eller hon ska förklara varför den tilltalade ska dömas och vilken påföljd eller straff som den tilltalade bör få.

Efter åklagarens slutanförande är det försvarets tur att berätta varför den tilltalade borde bli frikänd. Eller om han eller hon har erkänt, vilken påföljd han eller hon borde få.

Domen

När förhandlingen är slut lämnar alla förhandlingsrummet där domaren tillsammans med nämndemännen sedan beslutar om den tilltalade är skyldig och vilken påföljd eller vilket straff som i så fall är aktuellt. Om den tilltalade är 15–18 år meddelas i regel domen samma dag som förhandlingen sker. Då kallas alla in till förhandlingsrummet igen när domaren och nämndemännen fattat sitt beslut. Ibland händer det att man gör undantag, till exempel då det varit flera misstänkta eller vid större eller svåra mål. Då meddelas domen en till två veckor efter förhand-

lingen, en så kallad kanslidom. Man kan då få besked om den när man ringer till tingsrättens kansli.

Domen kommer även hem till dig på posten om du begärt skadestånd men det kan ta lite tid. När förhandlingen är över blir den skriftliga domen offentlig, det vill säga att den kan läsas av vem som helst. Vid vissa mål, till exempel vid sexualbrott skyddas hela eller delar av domen av sekretess.

Överprövning

Om någon av parterna i tingsrätten inte är nöjda med domen har de i vissa fall rätt att överklaga till hovrätten som är nästa nivå.

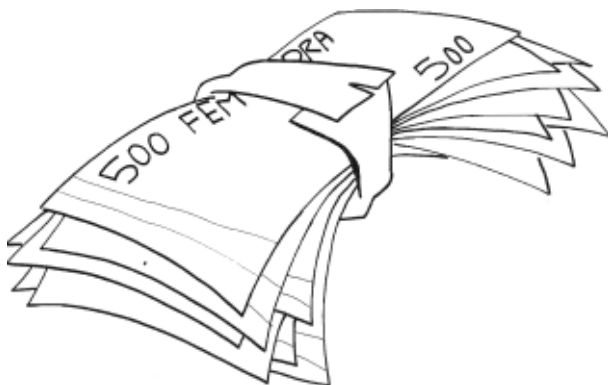
Om varken du eller den tilltalade har överklagat domen inom tre veckor efter att den har meddelats är ärendet avslutat och domen kan verkställas. Överklagar gör åklagaren men i vissa fall kan du själv göra det skriftligt till hovrätten. Om straffet i domen enbart blev böter krävs ett så kallat prövningstillstånd av hovrätten. I vissa fall kan också hovrättsdomar sedan överklagas till [Högsta Domstolen](#). Då krävs ett prövningstillstånd.

Skadestånd

Ska du få skadestånd från den dömda måste detta ha begärts innan huvudförhandlingen och under förhandlingen. Detta hjälper ditt målsägandebiträde eller åklagaren dig med. Om domstolen dömer ut skadestånd kan målsägandebiträdet ta kontakt med den tilltalade och göra upp om saken. Det kan vara bra att veta att ditt skadestånd inte kommer automatiskt efter domen.

Ersättning

Eftersom det är möjligt att du som brottsoffer inte bor där du blev utsatt för brott kan det vara så att du måste resa för att komma till förhandlingen. Kanske var du på besök i Stockholm och blev utsatt för brottet där, men du bor i Göteborg. Eftersom förhandlingarna kommer ske där brottet begicks kan du få ersättning för din resa till och från förhand-

lingen. Om ditt ärende läggs ned kan du få ut skadestånd från försäkringsbolaget beroende på vilken typ av försäkring du har. Om den dömda saknar pengar, så att han eller hon inte kan betala skadestånd till dig, kan du söka pengar hos Brottsoffermyndigheten.

7. Påföljd – straff

Ungdomar som är mellan 15 år och 18 år döms till lindrigare påföljder och straff än vad en vuxen skulle ha dömts till om han eller hon hade begått samma brott. Är den tilltalade under 18 år blir domen praktiskt taget aldrig fängelse. Vid mycket grova brott kan han eller hon i stället dömas till sluten ungdomsvård, även kallad LSU. Det är ett tidsbestämt straff, minst två veckor, max fyra år. Den dömde placeras då på en låst avdelning på ett så kallat särskilt ungdomshem för behandling och skolgång.

Om den tilltalade har stort behov av vård, till exempel vid missbruk, kan han eller hon dömas till ungdomsvård. Finns det inget uttalat behov av vård kan den unge dömas till **ungdomstjänst**. Ungdomsvård betyder att den tilltalade får den vård inom socialtjänsten som han eller hon anses behöva. Ungdomstjänst betyder att han eller hon får arbeta gratis under en bestämd tid, min 20 timmar max 150 timmar, samt delta i någon form av ett så kallat **påverkansprogram**. Bägge dessa påföljder har socialtjänsten hand om. Det vanligaste straffet är att den tilltalade döms till att betala böter. Dessa går till staten. Den tilltalade kan dessutom dömas till att betala skadestånd till dig om du begärt det.

ANMÄLAN

Arbetskopia
2006-04-28 14:39
0201-K
Sida: 1

Polismyndigheten i
Stockholms län

Ann. upptagande p-mynd: STOCKHOLMS LÄN Der: 0201-K
Enhet: Myndighetskod: 0201 Der annan p-mynd:
Anmälningsdatum: 2006-04-29 kl: 09.10 Anmälningsätt: Polisren i tjänst
Upptagen av: Insp Anders Asp
Inskrivnen av: Insp Anders Asp
Inskrivnen: 2006-04-29 kl: 12.12 Handl. p-mynd: STOCKHOLMS LÄN
Enhet:

BROTTSPLATS Carädeskod: 22B1700302150620

T-BANA BAGARMOSSEN, LAGAPLAN, BAGARMOSSEN

BROTTSID

Lördag 2006-04-29 kl 04.00 t.o.m Lördag 2006-04-29 kl 06.00

BROTT/HÄNDELSE

	Brottskod	Ant
Rån	0877	2
Misshandel	0355	1

SAMMANDRAG

NÄLSÄGANDE: MISSTÄNKT:
SÖDERSTRÖM, NIKLAS
BLONGREN, ELIN
ANMÄLARE: ÖVRIGT:
SÖDERSTRÖM, OLA
Fritext
VITNE:

BILAGOR:

FRITEXT

Rb 2120 med insp Asp och pa Harnar kallades till Bagarmossens T-bana med anledning av att anmälnaren, Ola Söderström, blivit uppringd av sin son som meddelat att han blivit nedslagen. Ola Söderström kontaktade omedelbart LKC.

BROTTET

Niklas och Elin var på väg hem till Elin, från T-banestationen. Plötsligt kommar fyra ungdomar springades bakifrån. En av dem knuffar Niklas i marken och håller fast honom där. De andra tre tar tag i Elin och sliter av henne hennes jacka. Elin tappar handväskan vilken en av ungdomarna tar med sig. Unglingen som håller fast Niklas tillgreper även hans mobiltelefon.

Niklas och Elin kände sig mycket rädda och "panikslagna" varför de inte vågade göra annat än lämna ifrån sig sina tillhörigheter. I övrigt se särskilda nälsägandeförhör.

Söderortspolisén
Box 31026
126 33 STOCKHOLM
Tfn: 08-401 20 00
E-post:

Besöksadress: Västberga Gärdsväg 52
Handläggande enhet: Svarordningsgrupp
Handläggare:

Kallelse till huvudförhandling

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 13

KALLELSE
2006-05-18

Aktbilaga 54

Mål nr
B 0000-00 Rotel 1301

Anges vid kontakt med tingsrätten

Åklagaren J. Nils Persson
angående misshandel och rån

För att höras som målsägande kallas Ni till huvudförhandling

Plats och tid

Lokal; visas på informationstavla vid domstolens entré
Scheelegatan 7, Stockholm

Måndagen den 5 juni 2006 kl. 09.00

Ersättning för att Ni kommer

Om Ni förlorar arbetsinkomst eller har andra kostnader med anledning av förebet, har Ni rätt till viss ersättning. Ni kan också få ett förskott. Se under upplysningar.

Om skyldighet att komma

Den som kallas som målsägande är skyldig att komma till förhandlingen.

Observera! Tingsrätten godtar bara vissa skäl till frånvaro. Man måste ha s.k. laga förfall för att inte komma. Vad laga förfall är förklaras under upplysningar.

Vad händer om Ni inte kommer

Om Ni är frånvarande utan giltiga skäl kan Ni bli skyldig att betala 2000 kr i vite. Den som är frånvarande utan giltiga skäl kan också hämtas av polis till rättegången och i vissa fall bli skyldig att betala rättegångskostnader.

För upplysningar i övrigt kan Ni kontakta tingsrätten.

Per Pärsson
Telefon direkt 08-00000

Var vänlig ta med kallelsen till förhandlingen.

DokId

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 5307 104 20 Stockholm	Scheelegatan 7	08-657 54 61 E-post: stockholms.tingsrett.avdelning13@dom.se www.stockholms.tingsratt.se	08-657 55 58	måndag - fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

UPPLYSNINGAR**Laga förfall**

Laga förfall betyder att Ni har ett giltigt skäl att inte komma till förhandlingen.

Ett giltigt skäl kan vara

1. avbrott i allmänna kommunikationer,
2. plötslig sjukdom, (läkarintyg krävs som regel)
3. någon annan hindrande omständighet som Ni inte kan förutse.

Det är också ett giltigt skäl om Ert ombud blir hindrat av de skäl som nysst har beskrivits och Ni inte lyckats skaffa ett nytt ombud i tid.

Arbete eller semester räknas **inte** som giltigt skäl.

Ersättning

Ersättning betalas för

resor

med allmänna kommunikationsmedel, lägsta klass, eller eget motorfordon enligt särskild taxa (för närvarande 12 kr/mil för bil, 5 kr/mil för motorcykel/moped)

uppehålle

Ersättningen är maximerad till visst belopp

(för närvarande högst 60 kr/dag i traktamente. Utgift för nattlogi ersätts normalt med det belopp som motsvarar skälig kostnad på orten för logi på hotell i mellanklass.)

förlorad arbetsinkomst och annan tidspillan

Ersättningen är maximerad till visst belopp och är skattefri

(för närvarande högst 700 kr/dag)

Ersättning för flyg- eller taxiresa betalas bara undantagsvis. Ta därför kontakt med tingsrätten innan Ni reser med flyg eller tar en taxi.

Ni kommer att tillfrågas i anslutning till förhandlingen om Ni har haft några kostnader för att komma och hur stora dessa i så fall har varit. Var därför beredd på att lämna besked om detta. Tingsrätten beslutar sedan om Er rätt till ersättning och Ni får som regel betalt innan Ni lämnar domstolen.

Ni kan få **förskott** på ersättningen för resa och uppehålle. Om Ni vill ha förskott, skall Ni vända Er till tingsrätten. Ni kan också få förskottet hos polisen eller kronofogdemyndigheten där Ni är, om Ni visar upp Er kallelse.

Därför är det viktigt att komma

Det är svårt att hitta tider för domstolsförhandlingar som passar alla berörda. Därför är det angeläget att förhandlingen kan genomföras som planerat. Om någon inte kommer, kan det bli nödvändigt att ställa in förhandlingen, vilket leder till stora kostnader och onödigt besvär för alla. Er närvaro är alltså viktig.

Så snart Ni vet om att det kan bli mycket svårt för Er att komma, måste Ni genast ringa eller skriva till tingsrätten och meddela detta.

Observera dock att kallelsen gäller till dess att tingsrätten meddelat något annat.

Ordlista

Ord	Förklaring
Advokat	En person med juristexamen från universitetet och som har arbetat i domstol eller på advokatbyrå i några år.
Anhållen	Den misstänkte kan hållas inlåst under en viss tid i början av förundersökningen.
Anhållen i sin frånvaro	Åklagaren kan bestämma att en brottsmiss tänkt person kan vara anhållen trots att man ännu inte har hittat honom eller henne. Personen blir då efterlyst.
Belastningsregistret	Register som finns hos polisen där det står om personer har blivit dömda för brott och vilka brott det i så fall handlar om.
Brottsutredning/ förundersökning	Polisen gör en förundersökning för att utreda om misstankarna mot den misstänkte är tillräckligt starka för att åtal ska kunna väckas. Åklagaren leder ofta utredningen.
Brottsbalken	Den del av lagboken som talar om vad som är ett brott och vilket straff en person får om han eller hon gjort något brottsligt.
Böter	Böter är ett straff och det är pengar som den dömda ska betala till staten.
Domare	Den som leder huvudförhandlingen och kallas också rättens ordförande.
Efterlyst	När åklagaren har anhållit en misstänkt gärningsperson i sin frånvaro blir han eller hon efterlyst. Då letar polisen aktivt efter den misstänkte.
Envarsgripande	När en person som inte är polis griper en misstänkt gärningsperson på bar gärning vid brott som kan ge fängelse och håller honom eller henne tills polisen kommer.

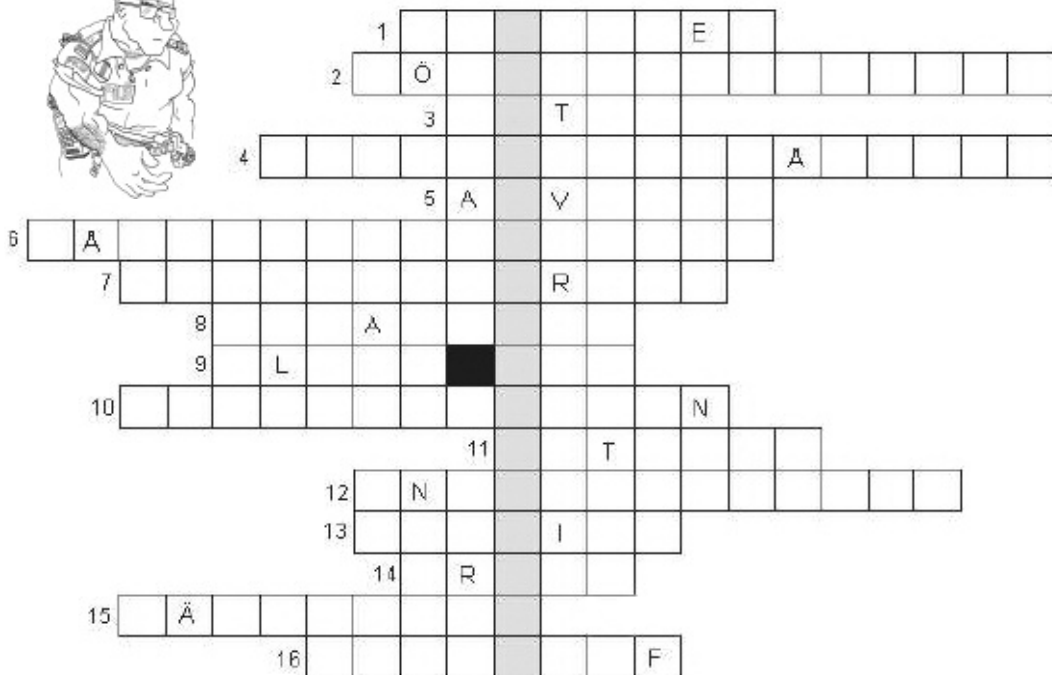
Huvudförhandling	Ett annat ord för rättegång.
Försvaret	Den misstänktes/tilltalades advokat.
Förundersökningsprotokoll	De dokument som innehåller alla förhör och bevisning som polisen samlat in under ledning av åklagaren inför åtalet.
Gripa	Att konkret ta fast en person.
Gärningsbeskrivning	Åklagarens inledande korta beskrivning av brottet. Var och när det hände och vilka som anses vara inblandade.
Gärningsperson	Den misstänkte. Kallas även gärningsman.
Hovrätten	Om den dömde eller den brottsutsatte inte är nöjda med domen i tingsrätten har de i vissa fall rätt att överklaga till hovrätten som är nästa nivå.
Häktad	Innan anhållningstiden har gått ut måste en domstol ha fattat beslut om häktning för att man ska kunna fortsätta hålla den misstänkte inlåst under utredningen.
Häktningsförhandling	Åklagaren, den anhållne och hans eller hennes advokat kallas till ett möte i tingsrätten för att domaren ska kunna besluta om häktning.
Högsta Domstolen	Om någon av parterna i hovrätten inte är nöjda med domen i hovrätten kan de i vissa fall överklaga till Högsta Domstolen. Då krävs ett så kallat prövningstillstånd.
Identifiera	Känna igen och beskriva något eller någon. Till exempel att peka ut en gärningsperson.
Kallelse	I detta fall ett brev som talar om när och var en huvudförhandling i domstolen kommer att vara.
Konfrontation	Ett tillfälle hos polisen där den brottsutsatte får titta på bilder och filmer och peka ut den misstänkte gärningspersonen.
Påverkansprogram	Här en del av straffet ungdomstjänst. Kan till ex-

	empel innehålla samtal med psykolog om brottet.
Kriminalinspektör	En polis som oftast jobbar med att utreda brott till skillnad från en övervakande polis som jobbar med att ingripa vid brott.
Målsägandebiträde	En jurist eller advokat som du i vissa fall har rätt till och som du ska be om vid polisförhöret. Biträdet bevakar dina intressen och utses av tingsrätten och betalas av staten.
Mål	Här annat ord för ärende.
Målsägande	Den som utsatts för brott.
Målsägandeförhör	Ett noggrant förhör med den brottsutsatte hos polisen men också under rättegången.
Notarie	En jurist som sitter bredvid domaren i förhandlingssalen och för anteckningar om vad som sägs.
Nämndemän	Tre personer som sitter bredvid domaren i förhandlingssalen. Tillsammans med domaren bestämmer de vilken dom det ska bli efter förhandlingen. Nämndemännen är inga jurister utan politiskt aktiva ”vanliga människor” som väljs till nämndemän enligt förslag från partierna.
Paragraf	Del i lagtext i lagboken.
Personalia	Uppgifter om den misstänktes levnadsförhållanden och nuvarande situation.
Påföljd	Ett annat ord för straff.
Rättegång	Ett annat ord för huvudförhandling.
Sannolika skäl	Den starkaste anledning en domare har för att häkta en misstänkt brottsling.
Sakframställan	När åklagaren berättar fritt i början av huvudförhandlingen om vad som hänt och räknar upp bevisning och vittnen.

Signalement	Utmärkande drag hos en person som gör att man kan känna igen och beskriva denne.
Skadestånd	Pengar som gärningspersonen kan dömas att betala ut till den brottsutsatte om den utsatte har begärt det.
Skäligen misstänkt	Mycket pekar på att den misstänkte är skyldig men det är den svagaste misstankenivån.
Slutplädning/ slutanförande	I slutet av huvudförhandlingen berättar åklagaren och försvaret, var och en för sig, varför de tycker att den tilltalade ska bli dömd eller frikänd.
Straffansvar	Det är brottsligt att ljuga när man avlagt vittnesed.
Straffrätt	Vad som är ett brott och vilket straff som ska utdömas för det.
Styrka	Bevisa.
Stödperson	En person som kan stötta dig före, under och efter en huvudförhandling. Han eller hon får inte uttala sig under förhandlingen.
Teknisk bevisning	Vapen, trasiga kläder eller andra spår av det brott som du blivit utsatt för.
Tilltalad	Den misstänkte gärningspersonen kallas tilltalad under huvudförhandlingen. Kan också kallas den åtalade.
Videoförhör	Om du är under 15 år och inte vill vara med om en huvudförhandling därför att du upplever att det skulle kännas svårt kan du i vissa fall få ditt förhör inspelat i förväg på video som spelas upp under huvudförhandlingen.
Vid vite	Betyder att man får betala böter om man inte uppfyller vissa krav. Till exempel inte kommer till sin huvudförhandling utan giltiga skäl. Domstolen bestämmer vad som är giltiga skäl.

Vittne	En person som sett något i samband med brottshändelsen eller som kan lämna andra viktiga uppgifter i en brottsutredning.
Vittnesed	Alla vittnen som fyllt 15 år måste svära en ed i domstolen. När de svurit eden är det brottsligt att ljuga.
Väcka åtal	Åklagaren samlar ihop all bevisning, allt som kommit fram under alla förhör hos polisen och bygger sedan anklagelserna mot den misstänkte med stöd av materialet.
Åhörarplats	Plats i förhandlingssalen där vänner och andra som vill stötta dig kan sitta.
Åklagare	En jurist med staten som arbetsgivare.
Åtalsunderlåtelse	En ung förstagångsförbrytare kan om han eller hon erkänner brottet och om brottet inte är grovt slippa rättegång och straff. Åtalsunderlåtelse registreras dock i belastningsregistret och blir kvar där i tre år.
Övergrepp i rättssak	När någon genom hot försöker förhindra en person från att göra en polisanmälan. Detta ses som ett mycket allvarligt brott.
Överprövning	Om någon av parterna efter en huvudförhandling i tingsrätten inte är nöjda kan de överklaga till nästa nivå som är hovrätten för att få tingsrättens beslut överprövat. I vissa fall kan man även överklaga till nästa nivå som är Högsta Domstolen.

Nu kan du det här!

1. Detta kan den misstänkte bli av åklagaren.
2. Annat ord för brottsutredning.
3. Görs i slutet av ett medlingsmöte.
4. Inte straff men registreras i belastningsregistret.
5. En jurist som arbetat i domstol eller på advokatbyrå i några år.
6. Utfrågning av den brottsutsatte hos polisen och i domstol.
7. Utfrågning av den eller de som sett något i samband med brottet.
8. Den som väcker åtal.
9. Ett brott mot frihet och frid.
10. När man tittar på bilder hos polisen för att försöka hitta gärningspersonen.
11. Skriver anteckningar under huvudförhandlingen.
12. Straff för ungdomar som gör att de får arbeta en viss tid utan lön.
13. Ett möte mellan gärningsperson och brottsutsatt.
14. Att ta fast en person.
15. Tre »vanliga personer« som hjälper domaren att döma.
16. Del i lagtext i lagboken.